תלמוד ירושלמי · מפרשים · חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי · סדר מועד

חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי פסחים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי פסחים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-חתם-סופר-על-תלמוד-ירושלמי-פסחים/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה ב 4
פרק ד 4
הלכה א 4

פרק ב

הלכה ב

הפקיר חמצו בי"ג לאחר הפסח מהו ר"י אמר אסור ר"ל אמר מותר וכו'. אתייא לר' יוחנן כר' יוסה ור"ל כר"מ. ופירש הרשב"א בתשובה סי' ע' מאן דמתיר כר"מ ומאן דאסר כר"י דבעי ליד זוכה ושוב חזר בו הירושלמי וכ"ע כר"מ וחיישינן להערמה והביאוהו הפוסקים בהל' פסח. ונ"ל דאפילו להס"ד לא הוה ס"ל דלר"י אסור מדינא דא"כ למה פליגי בלאחר לימא עובר בבל יראה אע"כ כהר"ן דאפקעתא דמלכא לא בעי אתי ליד זוכה אלא הוה ס"ד דלר"י אסור מפני מראית עין כיון דבעלמא לא מהני הפקר אא"כ אתי ליד זוכה ואפשר דלא אמרו אלא בהפקר בי"ג ושוב לא ביטלו באור לי"ד אבל בדק וביטל לא ס"ד דאתי לאיחלופי וכהר"ן:

פרק ד

הלכה א

גלו ממקום למקום ובקשו לחזור בהם ייבא כהדא דא"ר בא וכו' אנו מה אנו א"ל מכיון שנהגו אבותיכם באיסור אל תשנו. וצ"ע איך נפשוט האיבעיא באם גלו כל הקהלה ממקומם ונתישבו במק"א ובקרבן עדה פי' דבני מישא כך היה שינוי מקומם וא"כ עיקר חסר מן הספר. ונ"ל שהיה מסופק בעיר שגלו אנשיה ממקומה אי נימא דכיון שאין דעתם לחזור נתבטלה קבלה ראשונה או דלמא אקרקפתא דגברא מונח ואין המקום גורם ופשיט מעובדא דבני מישן שאין יכולין לשנות וע"כ משום דהגזרה אקרקפתא דגברא וא"כ אפילו נעתקו ממקומם נמי. ועיין בתשו' הרא"ש כלל ה' סי' ד' ושו"ת חות יאיר סי' קכ"ו וביו"ד סי' רכ"ח סעיף ל"ד ובש"ך ס"ק צ"ד וס"ק פ"ד:

רבי תלמידיה דר' יודה הוה. דר' יודה אמר אסור לפרש לים הגדול ונדחקו בזה לאיזה ר' יודה נתכון. ובמק"א כתבתי דאין מפרשין לים סמוך לשבת אלא לדבר מצוה כמבואר פ"ק דשבת ואינהו לא היו צריכים לצורך מזונות ופרנסה אלא להריח. ובזה פליגי בבבלי ר"י ורבנן ר"פ אלו מגלחין אי מיקרי דבר מצוה אי לא ע"ש דף י"ד ע"א ועיין מג"א פי' רמ"ח ס"ק י"ט:

אמר אסור לפרש לים הגדול. ולולא דמסתפינא הייתי אומר שלא נתכוון על שס"ל כר' יהודה להחמיר בהפלגת ספינה שלא מצינו כן בשום מקום רק שס"ל דמותר להפליג למזונות כר"ת אלא שאבותיהם נהגו חומרא בעצמם שלא לפרוש אפילו למזונות ע"ז הקשה היה להם להתיר נדרם דאפילו הסכמת סייג וגדר יש להתיר לדבר מצוה עכ"פ

ודוחק מזונותם דברי מצוה היא ומשני דלא משום חומרא בעלמא נהגו אבותיהם כך אלא מדינא דס"ל דמזונות לא הוה דבר מצוה כר' יודה דס"ל ר"פ אלו מגלחין וא"א להתיר: